

Programmabegroting 2026

Versie: Vastgesteld door raad

13 november 2025

Treasurybeheer

Bij het treasurybeheer onderscheiden we de volgende deelfuncties:

- Risicobeheer (renterisico's en kredietrisico's);
- Kasbeheer;
- Gemeentefinanciering.

Risicobeheer

Risicobeheersing vormt één van de pijlers van de wet Fido. In beginsel kunnen de risico's die verbonden zijn aan de uitvoering van de treasuryfunctie worden onderscheiden in renterisico's, kredietrisico's, koersrisico's en valutarisico's. Voor onze gemeente zijn de twee laatstgenoemde risico's niet van toepassing, want we hebben geen vrij verhandelbare aandelen en dergelijke en leningen worden uitsluitend verstrekt, aangegaan of gegarandeerd in euro's.

Renterisico's kortlopende schuld

Het renterisico op korte termijn financiering (leningen met een looptijd korter dan één jaar) wordt in beeld gebracht via de kasgeldlimiet. Deze stelt beperkingen aan financiering van uitgaven met korte termijn leningen. Op basis van de Wet Fido bedraagt de kasgeldlimiet 8,5% over de omvang van de begroting. Door de hogere begrotingsomvang stijgt ook de kasgeldlimiet. Voor het begrotingsjaar is de kasgeldlimiet € 9,9 miljoen (8,5% x € 117 miljoen). Indien twee opeenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet overschreden wordt, merkt de toezichthouder dit aan als structureel. In dat geval verplicht de toezichthouder de gemeente maatregelen te treffen om de overschrijding teniet te doen.

De financieringsbehoefte dekken we voor een groot deel door langlopende geldleningen, waardoor wij de kasgeldlimiet niet verwachten te overschrijden.

Voor het begrotingsjaar 2026 geldt voor onze gemeente de volgende kasgeldlimiet:

Kasgeldlimiet	
Begrotingstotaal	117.008
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	8,50%
Kasgeldlimiet	9.946

Renterisico langlopende schuld

Doel van deze norm uit hoofde van de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) is te voorkomen dat bij herfinanciering en/of renteherziening van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rentestand grote schokken optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen. De norm beperkt de budgettaire risico's. De jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen mogen niet meer bedragen dan 20% van de totale lasten van de begroting.

Het renterisico op de vaste schuld wordt berekend door te bepalen welk deel van de langlopende leningen in enig jaar moet worden geherfinancierd. Of waar op grond van de leningvoorwaarden de rente eenzijdig door de tegenpartij kan worden herzien. De wet stelt criteria voor de berekening van het risico op de vaste schulden, zoals deze zijn vastgelegd in de definitie van de renterisiconorm. Door middel van deze norm wordt een kader gesteld waarmee een zodanige opbouw van de langlopende leningen wordt bereikt, dat het renterisico uit hoofde van renteaanpassing en herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt.

De volgende tabel geeft de renterisiconorm weer die we voor 2026 en de jaren daarna in acht moeten nemen.

Modelstaat B					
Stap	Variabelen renterisiconorm	2026	2027	2028	2029
-1	Renteherzieningen				
-2	Aflossingen	-			
-3	Renterisico (1+2)	-	-	-	-
-4	Renterisiconorm	23.402	23.184	22.528	23.135
(5a) = (4 -/- 3)	Ruimte onder renterisiconorm	23.402	23.184	22.528	23.135
(5b) = (3 -/- 4)	Overschrijding renterisiconorm	-	-	-	-
Berekening Renterisiconorm					
(4a)	Begrotingstotaal 2026	117.008	115.919	112.639	115.677
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
(4) = (4a x 4b / 100)	Renterisiconorm	23.402	23.184	22.528	23.135

Uit de tabel blijkt dat we de renterisiconorm in de komende jaren niet zullen overschrijden.

Kredietrisico's

Kredietrisico's kunnen zich op twee manieren manifesteren:

- Het risico verbonden aan door de gemeente verstrekte leningen en uitgezette beleggingen (deposito's);
- Het risico verbonden aan door de gemeente verstrekte directe en indirecte borgstellingen.

De Wet Schatkistbankieren beperkt de beschikkingsbevoegdheid over de eigen middelen van de gemeente Diemen. Tevens maakt het fondsvorming voor specifieke doeleinden onmogelijk. Verder dient de gemeente Diemen dagelijks overtollige liquide middelen naar de schatkist af te romen, evenals eventuele tekorten uit te zuiveren. Hierdoor zijn er geen risico's op deposito's voor de gemeente Diemen. Bij door de gemeente verstrekte langlopende leningen is tot nu toe geen enkele geldnemer in gebreke gebleven bij zijn betalingsverplichting. Er zijn geen aanwijzingen dat daarin in de komende jaren verandering optreedt.

Bij door de gemeente Diemen verstrekte gemeentegaranties in de vorm van directe borgstelling is tot nu geen enkele geldnemer in gebreke gebleven. Er zijn geen aanwijzingen dat dit in de komende jaren anders zal zijn. Bij de stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en de stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) bekleedt de gemeente een achtervangpositie. Hierdoor staat de gemeente indirect borg voor de langlopende leningen die onder directe borging van het WSW aan woningcorporaties zijn verstrekt en voor de hypothecaire geldleningen (met Nationale Hypotheek Garantie) die onder directe borging van het WEW aan particulieren zijn verstrekt.

Kasbeheer

In het kader van het kasbeheer zien wij erop toe dat ook in 2026 de liquiditeitspositie voldoende garandeert dat de gemeente tijdig aan kortlopende verplichtingen (korter dan 1 jaar) kan voldoen. Zo nodig zal hierbij gebruik gemaakt worden van de kredietfaciliteit van € 5 miljoen die de gemeente bij de BNG heeft of gaat gebruik gemaakt worden van kasgeldleningen. Hierbij vindt ook afweging van de kosten plaats.

Dividend en rentebaten van leningen

Het volgende overzicht geeft de mutaties weer in het verloop van de dividenuitkeringen en rentebaten die we de komende jaren verwachten te ontvangen.

Dividend en rentebaten van leningen	2026	2027	2028	2029
Dividend	104	104	104	104
Langlopende leningen (u/g)	175	175	175	175
Kortlopende leningen (u/g)	-	-	-	-
Totaal	279	279	279	279

Voor de begroting 2026 houden wij rekening met een dividenuitkering van € 104.000. Naar verwachting zal dit de komende jaren aanhouden.

De rentebaten van geld gestald bij het Svn voor Startersleningen en Duurzaamheidsleningen vormen het merendeel van de rente over uitstaande langlopende leningen (u/g). Daarnaast ontvangen we rente over leningen aan sportverenigingen als gevolg van de eenderde regeling. Sinds 2009 mogen geen hypothecaire leningen meer worden verstrekt aan ambtenaren. Door aflossingen op de hypotheek neemt de rentebaat uit deze bron hierdoor langzaam af.

De Gemeentefinanciering

Voor de financiering van de diverse investeringen trekt de gemeente langlopende leningen (langer dan 1 jaar) aan. Per 1 januari 2026 heeft de portefeuille langlopende leningen een omvang van € 43,5 miljoen. De nieuwe investeringswensen leiden tot financieringswensen daartegenover staan de inkomsten uit grondexploitaties en subsidieregelingen. Vooral snog verwachten we de komende vier jaar geen grote inkomsten uit grondexploitaties. Dit leidt ertoe dat de financieringsbehoefte de komende jaren gaat oplopen.

Afhankelijk van het realisatietempo van de investeringen verwachten we een financieringsbehoefte. Hoe verder weg de financieringsbehoefte komt te liggen hoe onzekerder ook het te hanteren rentepercentage. In de ramingen voor de rente van langlopende geldleningen houden we daar rekening mee en ziet u oplopende budgetten.

Saldo financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie bestaat uit het saldo van:

- De werkelijk betaalde rente over aangetrokken leningen en opgenomen middelen in rekening courant ('rood-stand');
- De werkelijk ontvangen rente over verstrekte leningen en credit-saldi in rekening courant.

Het volgende overzicht geeft het verloop weer van het geraamde saldo van de financieringsfunctie voor de meerjarenbegroting t/m 2029.

Saldo financieringsfunctie	2026	2027	2028	2029
Betaalde rente langlopende leningen (o/g)	-2.000	-2.500	-3.000	-3.500
Betaalde rente kortlopende leningen (o/g)	-	-	-	-
Ontvangen rente langlopende leningen (u/g)	175	175	175	175
Ontvangen rente kortlopende leningen (u/g)	-	-	-	-
Totaal	-1.825	-2.325	-2.825	-3.325

We verwachten de komende jaren geen grote ontvangsten uit grondexploitaties. Hierdoor zal voor de bekostiging van nieuwe investeringen en de herfinanciering van vrijvallende leningen nieuwe leningen moeten worden aangetrokken. Rekening houdend met de verwachte oplopende rente ziet u de rentelasten voor langlopende leningen fors oplopen.

Rentes

Activa	Begroting 2026	Passiva	Begroting
Integraal gefinancierd	164.640	Eigen vermogen	56.658
Project gefinancierd		- Voorzieningen	10.280
Onderhanden werk		- Schulden bij banken	83.732
Vorderingen		- Overlopende passiva	-
Liquide middelen		-	
Overlopende activa	-13.968		
Totaal	150.672	Totaal	150.671

Post	2026	2026
Externe rentelasten totaal		-2.000
Extern rentepercentage totaal	3,50%	
Externe rentelasten projectfinanciering		-
Externe rente excl. projectfinanciering	nvt	
Rente eigen vermogen		-
Rente voorzieningen		-
Rentepercentage grondexploitaties	1,75%	
Rente grondexploitaties		192
Rentepercentage voorzieningen op basis van contante waarde	nvt	
Rente voorzieningen contante waarde		-
Bespaarde rente		-

Rentetoerekening	2026	2027	2028	2029
Externe rentelasten over de korte en lange financiering	-2.000	-2.500	-3.000	-3.500
Externe rentebaten	175	175	175	175
Saldo rentelasten en rentebaten	-1.825	-2.325	-2.825	-3.325
Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	192	209	183	272
Rente projectfinanciering die aan het betreffende taakveld wordt toegerekend	-	-	-	-
Saldo doorberekende rente	192	209	183	272
Aan de taakvelden toegerekende rente	-1.633	-2.116	-2.642	-3.053
Rente over eigen vermogen	-	-	-	-
Rente over voorzieningen	-	-	-	-
Totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente	-1.633	-2.116	-2.642	-3.053
De aan de taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	4.225	4.369	4.333	5.297
Rente resultaat op het taakveld Treasury	2.592	2.253	1.691	2.244

Indien bij de jaarrekening blijkt dat het renteresultaat op het taakveld Treasury groter is dan 25% van de werkelijke rentelasten, dan is de gemeente verplicht dit volgens het BBV te corrigeren.